

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ Η ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ακόμη δεν άρχισαν να ορθοποδούν οι επιχειρήσεις υποστηρίζει ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, Γιώργος Πέτρος, ο οποίος αναφέρεται σε μια σειρά από προβλήματα που υπάρχουν σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Η περιορισμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση,

η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και η καθυστέρηση στην αδειοδότηση νέων αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων είναι μερικά από τα σοβαρά εμπόδια που κρατούν αιχμάλωτες τις επιχειρήσεις.

Μπήκαμε αισίως στον τρίτο μήνα του νέου χρόνου, πώς διαμορφώνεται

το κλίμα στον επιχειρηματικό τομέα; Παραμένουμε αισιόδοξοι για το μέλλον και ευελπιστούμε ότι το θετικό κλίμα που διαμορφώθηκε τα τελευταία τέσσερα χρόνια με τη σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας θα συνεχισθεί και φέτος. Ωστόσο, οι προκλήσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της επιχειρηματικότητας και αναμένουμε πως ο επιχειρηματικός κόσμος θα βρεθεί και πάλι

αντιμέτωπος με αρκετές. Η ηγεσία και το προσωπικό της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) βρίσκονται συνεχώς σε ετοιμότητα για να αντιμετωπίσουν τις όποιες προκλήσεις παρουσιαστούν.

Ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα του νέου χρόνου, πώς διαμορφώνεται το κλίμα στον επιχειρηματικό τομέα;

Τα προβλήματα διαφέρουν και ποικίλλουν από τομέα σε τομέα. Στην ξενοδοχειακή βιομηχανία για παράδειγμα, η έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού και τα αιτήματα για υψηλές αποδοχές και αυξήσεις επιβαρύνουν την ήδη ευαίσθητη κατάσταση, αφού ο ανταγωνισμός με τις γειτονικές χώρες που στηρίζονται σε παρόμοιο προϊόν με αυτό της Κύπρου αυξάνεται, κυρίως λόγω του υψηλού κόστους.

Στη Μεταποιητική Βιομηχανία τώρα, τα κύρια προβλήματα είναι η τιμή που ηλεκτρισμού και οι εισαγωγές από χώρες της Ευρώπης, αλλά και μέσω των κατεχομένων όπου δεν επιβάλλεται ο Φ.Π.Α. Κάποιες προκλήσεις βέβαια επηρεάζουν οριζόντια όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως κλάδου και αφορούν κυρίως το συνεχώς αυξανόμενο κόστος των επιχειρήσεων όπως είναι το μισθολόγιο, οι αυξημένες εισφορές στις κοινωνικές ασφαλίσεις, η επιπρόσθετη εισφορά για το ΓεΣΥ και άλλα.

Έχουν αρχίσει να ορθοποδούν οι κυπριακές επιχειρήσεις; Και σε ποιους τομείς ακόμη τα πράγματα παραμένουν δυσκολότερα;

Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε πως άρχισαν να ορθοποδούν οι επιχειρήσεις. Η πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις συνεχίζει να είναι δύσκολη για τις πλείστες επιχειρήσεις κυρίως λόγω των αυξημένων απαιτήσεων των τραπεζών, ενώ και η εξεύρεση εξειδικευμένου προσωπικού μάς προβληματίζει ιδιαίτερα ως εργοδότες. Η γραφειοκρατία συνεχίζει να καθυστερεί την αδειοδότηση νέων αναπτυξιακών έργων, ενώ για καινούργιες επενδύσεις είναι πολύ δύσκολο να εγκριθούν χρηματοδοτήσεις. Ο τομέας του εμπορίου εξακολουθεί να ταλαιπωρείται από το υφιστάμενο εργασιακό καθεστώς που επικρατεί στα λιμάνια, όπου μια προνομαχική ομάδα ελέγχει τη λειτουργία ενός πολύ ευαίσθητου τομέα. Η ΟΕΒ έχει υποβάλει αρκετές φορές στο παρελθόν τις εισηγήσεις της για επίλυση του προβλήματος με νομοθετική ρύθμιση του δικαιώματος της απεργίας στις ουσιαστικές υπηρεσίες.

Μετά τη σταθεροποίηση του ζητούμενο για την οικονομία είναι η στροφή προς την ανάπτυξη. Πώς προχωρούμε;

Η ανάπτυξη καλύπτει μεγάλο φάσμα ενεργειών και τομέων οικονομικής δραστηριότητας και χωρίς αυτήν, η οικονομία μακροπρόθεσμα είναι καταδικα-

σμένη. Η αρχή πρέπει να γίνει με τις μεταρρυθμίσεις στον Δημόσιο τομέα, όπου δυστυχώς καταγράφονται οι περισσότερες αντιδράσεις. Η αύξηση του κρατικού μισθολογίου πρέπει να γίνει με σύνεση και λογική έτσι ώστε να αποφευχθεί η διόγκωσή του στα προ-2013 επίπεδα.

Το υψηλό μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου προσφέρεται για την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας και η Κύπρος μπορεί να επενδύσει στην ανάπτυξη μέσα από τέτοιες δράσεις. Παράλληλα, σημαντικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη μπορούν να αποτελέσουν οι επενδύσεις τόσο από εγχώρια όσο και από ξένα κεφάλαια.

Βρισκόμαστε ενώπιον δεδομένων τα οποία με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα επηρεάσουν τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα το ΓεΣΥ.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΡΘΕΙ ΑΡΩΓΟΣ ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΕΤΟΙΜΕΣ ΝΑ ΜΕΤΑΠΗΔΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ

Το ΓεΣΥ είναι ίσως το μεγαλύτερο μεταρρυθμιστικό έργο που καλείται να υλοποιήσει η Κύπρος. Πέρα από την κοινωνία, το ΓεΣΥ προβληματίζει έντονα και τον επιχειρηματικό κόσμο. Όχι τόσο για τις εισφορές, αλλά για την ποιότητα των υπηρεσιών που θα προσφερθούν. Με την εφαρμογή του έξω-νοσοκομειακού σκέλους αρκετοί πάροχοι (όπως συντεχνίες) θα πάψουν να εξυπηρετούν τα μέλη τους, ενώ τα μέχρι στιγμής στοιχεία δεν εγγυώνται ότι το σύστημα θα είναι σε θέση να αποδώσει στην προκαθορισμένη ημερομηνία. Η υγεία είναι το σημαντικότερο αγαθό για τον άνθρωπο και σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να επηρεαστούν αρνητικά οι υπάρχουσες (έστω και ελλιπείς) παροχές. Η ΟΕΒ είχε εισηγηθεί την άμεση καταβολή τελούς αλληλεγγύης για το ΓεΣΥ και την πλήρη εφαρμογή εισφορών με την κατάληξη συμφωνιών με ικανοποιητικό αριθμό γιατρών. Ευελπιστούμε ότι το αρμόδιο υπουργείο θα παρέχει τις απαιτούμενες λύσεις στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας του συστήματος.

Το Brexit είναι άλλη μια μεγάλη πρόκληση. Σας ανησυχεί κάτι;

Εφόσον δεν υπάρχει ακόμα καθαρή εικόνα για τους όρους αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ΟΕΒ εκφράζει τις ανησυχίες της για τις πιθανές επιπτώσεις τού μη συμφωνημένου Brexit στην κυπριακή οικονομία. Σε αυτό το ενδεχόμενο, οι ανησυχίες μας εστιάζονται στην επιβολή αυξημένων δασμών στα κυπριακά προϊόντα που εξαγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά και στην πιθανή αλλαγή

ισοτιμίας της Στερλίνας με το Ευρώ που θα καταστήσει το τουριστικό μας προϊόν ακριβό για τους Βρετανούς τουρίστες. Μια τέτοια εξέλιξη μεταφράζεται σε μειωμένη εισροή τουριστών από την υπ' αριθμό ένα πηγή τουριστών στο νησί μας. Ευελπιστούμε ότι η λογική θα προταχθεί για ένα συμφωνημένο Brexit που θα έχει τα λιγότερα αρνητικά αποτελέσματα τόσο στην ΕΕ και τα κράτη-μέλη όσο και στην ίδια τη Βρετανία.

Πόσο επηρεάζει το βαρίδι των ΜΕΔ;

Η παρατεταμένη οικονομική κρίση που επηρέασε την Κύπρο, δημιούργησε ένα τεράστιο όγκο από Μη-εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) που επηρεάζουν όπως γνωρίζετε τη ρευστότητα των τραπεζών και τις κάνει πιο ευάλωτες. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται οι τράπεζές μας να διαθέτουν αρκετά κεφάλαια, οι επιχειρήσεις που εξακολουθούν να έχουν μεγάλες

οφειλές, δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν νέες χρηματοδοτήσεις. Αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής είναι να αδυνατούν να επαναδραστηριοποιηθούν και έτσι περιορίζονται σε πιο μικρές επενδύσεις. Παράλληλα, οι ίδιες οι τράπεζες, παρά τις προσπάθειές τους να πωλήσουν τα ΜΕΔ, εξακολουθούν να κουβαλούν στις πλάτες τους ένα μεγάλο όγκο που επηρεάζει τόσο τις δραστηριότητες όσο και την αξιοπιστία τους.

Βλέπουμε διεθνώς να γίνεται μεγάλη συζήτηση για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Πόσο οι κυπριακές επιχειρήσεις παρακολουθούν αυτές τις εξελίξεις;

Στην Κύπρο παρατηρείται καθυστέρηση στη μετάβαση στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και πιστεύουμε ότι χρειάζεται να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες από το κράτος έτσι ώστε βοηθηθεί η κοινωνία και ο επιχειρηματικός κόσμος να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Το Κράτος θα πρέπει να έρθει αρωγός και να στηρίξει τις επιχειρήσεις που είναι ήδη έτοιμες να μεταπηδήσουν στην ψηφιακή εποχή. Έχουμε ήδη υπόψη μας το Σχέδιο Χορηγίας για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Επιχειρήσεων που προτίθεται να προκηρύξει σύντομα το Υπουργείο Ενέργειας Εμπορίου και Βιομηχανίας και αναμένουμε ότι θα συμβάλει σημαντικά στον εκσυγχρονισμό κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δεν έχουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν από μόνες τους τέτοιες αναβαθμίσεις.